

Afdeling	: F&C - Financiën	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Marlies Mulder	DJ-2413421
Portefuillehouder	: T.J.J. van Gemert en L.A.W. Steinbach	Zaaknummer:
		2246467
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Gemeentelijk aansluitingen stroom.

Voorstel

1. Het beslispunt 1, lokale hernieuwbare stroom in te kopen op basis van het zelfleveringsmodel, van het besluit 21 december 2021 in te trekken.
2. Een Europese aanbesteding voor te bereiden ten behoeve van een overbruggingsovereenkomst voor de inkoop van stroom gemeentelijke aansluitingen.
3. Marktverkenning op te starten ten behoeve van de inkoopstrategie hernieuwbare stroom gemeentelijke aansluitingen voor de lange termijn.
4. Op grond van artikel 87 van de Gemeentewet juncto artikel 5.1 lid 2 onder b en f van de Wet open overheid geheimhouding op te leggen ten aanzien bijlage 4 voor een termijn van 10 jaar.

Inleiding

Op 21 december 2021 is besloten stroom af te nemen via het zogenaamde zelfleveringsmodel (bijlage 1). Het zelfleveringsmodel biedt de mogelijkheid gekoppeld te worden aan lokale bronnen voor afname van hernieuwbare energie. Op 6 december 2022 is besloten een leveringsovereenkomst aan te gaan met OM Nieuwe Energie voor de levering van stroom (bijlage 2). OM Nieuwe Energie, hierna te noemen OM, heeft een samenwerkingsverband met diverse lokale en regionale energiecoöperaties waaronder de coöperatieve vereniging WeertEnergie.

Op dit moment wordt er stroom ingekocht via OM op de dagmarkt. De dagmarkt kenmerkt zich door variabele prijsstelling. Ieder kwartier wordt er, tegen het op dat moment geldende tarief, stroom ingekocht. Tot nu toe heeft de gemeente financieel kunnen profiteren van dalende prijzen op de energiemarkt. Echter er is een risico op onverwachte prijsstijging.

De stroom die ingekocht wordt betreft een marktmix, bestaande uit grijze en groene stroom, waarbij aanvullend Garanties van Oorsprong, hierna te noemen GvO('s), worden ingekocht. Een GvO is een certificaat welke garandeert dat de oorsprong en de productiemethode van stroom wordt opgewekt op basis van hernieuwbare energie. Hiermee wordt de ingekochte stroom vergroend.

Weert, 15 maart 2024	S	B	W	W	W	W	W
	AV	RV	MvdH	TvG	SW	LS	MF
	akkoord						
	bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 16 april 2024

Nummer: 3

De secretaris,

Om lokaal (binnen de gemeentegrens) groen in te kunnen kopen zijn er aanvullende samenwerkingsovereenkomsten met opwekkers van hernieuwbare stroom nodig; hiervoor hebben in 2023 en begin 2024 gesprekken plaatsgevonden met WeertEnergie. Deze gesprekken hebben niet geleid tot een samenwerkingsovereenkomst.

Doel(en)

Het bijdragen aan de gestelde doelen ten behoeven van de energietransitie, door het verminderen van het gebruik van fossiele energie.

- 50% van de energiebehoefte wordt lokaal opgewekt in 2040 (WRE)
- 1200 GWh regionale opwek in 2030 (RES 1.0).
- 25% <CO₂ in 2030 (NP-RES/Klimaatakkoord)

Resultaten

1. Op basis van een gedegen marktverkenning een inkoopstrategie voor de levering van stroom ten behoeve van de gemeentelijke aansluitingen vaststellen, met in achtname van de criteria; hernieuwbaar, lokaal en/of regionaal en/of landelijk en budgetzekerheid.
2. Het afsluiten van een overbruggingsovereenkomst voor de periode van 1 jaar met de mogelijkheid tot verlenging van 3 x 1 jaar. De verwachting is dat de ingangsdatum van de overbruggingsovereenkomst ingaat in het eerste kwartaal 2025. Marktverkenning moet gaan uitwijzen of van de verlengingsopties daadwerkelijk gebruik gemaakt gaat worden.

Activiteiten

- Voorbereidingen te treffen voor de aanbestedingsprocedure van de overbruggingsovereenkomst;
- Het uitwerken van de aanbestedingsleidraad van de overbruggingsovereenkomst;
- Samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken binnen de regio; RES, Inkoopcentrum Zuid en collega gemeenten;
- Marktonderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden met coöperaties in de regio;
- Ervaringen uitwisselen met gemeenten die reeds lokaal en hernieuwbaar stroom inkopen;
- Marktconsultatie naar leveranciers die de levering van duurzame en regionale stroom kunnen bewerkstellen;
- Passende aanbestedingsprocedures onderzoeken welke aansluiten op onze ambities;
- Het opstellen van een inkoopstrategie voor de periode na aflopen van de overbruggingsovereenkomst.

Argumenten

1.1 De huidige overeenkomst ligt niet in lijn met het beoogde doel en resultaat.

De stroom die momenteel wordt ingekocht op de dagmarkt is een marktmix van grijze en groene stroom, waarbij de stroom wordt vergroend door aanvullende inkoop van GvO's met Nederlandse oorsprong. Er is momenteel nog geen sprake van directe levering van hernieuwbare energie. Voor directe levering van hernieuwbare stroom zijn aanvullend leveringsovereenkomsten nodig met opwekkers van deze stroom. Daarnaast brengt het inkopen van stroom op de dagmarkt risico's met zich mee. Op het moment dat stroomprijzen stijgen betalen wij direct een hogere prijs. Correct budgetteren en anticiperen op prijsschommelingen is niet mogelijk.

1.2 Het intrekken van het eerder genomen besluit biedt de mogelijkheid tot het verder verkennen van de markt van hernieuwbare stroom.

Het standpunt inkoop van hernieuwbare energie blijft ongewijzigd. Echter het huidige besluit, uitgaande van lokale hernieuwbare stroom inkoop binnen gemeente grenzen, beperkt marktwerking.

Er is momenteel één lokale aanbieder, WeertEnergie. In 2023 en begin 2024 zijn verkennende gesprekken gevoerd met WeertEnergie om tot overeenstemming te komen

over directie levering van hernieuwbare stroom. Deze gesprekken hebben niet geleid tot een marktconform aanbod. Energiekosten voor de gemeente zouden stijgen met circa 33% (bijlage 4). Dit is niet marktconform gekeken naar de huidige stroomtarieven. Er zijn momenteel geen andere lokale aanbieders binnen de gemeentegrenzen waarbij gebruik kan worden gemaakt van hernieuwbare stroom via het zelfleveringsmodel. Tarieven van hernieuwbare stroom kunnen hierdoor niet worden vergeleken. Het intrekken van het eerder genomen besluit, waarbij 'lokaal op basis van het zelfleveringsmodel' wordt losgelaten, biedt de mogelijkheid tot het verder verkennen van de regionale en landelijk markt van hernieuwbare stroom. Marktwerking wordt hiermee gestimuleerd.

2.1 Een overbruggingsovereenkomst biedt ruimte voor een uitgebreide marktverkenning.
Door gebruik te maken van een overbruggingsperiode is het mogelijk een gedegen marktverkenning te doen naar de diverse (samenwerkings)mogelijkheden. De looptijd van de overbruggingsovereenkomst is 1 jaar met de mogelijkheid tot het verlengen van 3 maal 1 jaar. Deze looptijd komt overeen met het inkoopcollectief van Inkoopcentrum Zuid voor de inkoop van stroom en gas. Het merendeel van de midden- en noord Limburgse gemeenten is aangesloten bij dit collectief. Door te kiezen voor dezelfde looptijd is het mogelijk om in de toekomst met één of meerdere gemeenten gezamenlijk op te trekken wanneer doelstellingen overeenkomen.

2.2 Binnen de aanbesteding is het mogelijk rekening te houden met duurzaamheid en financiële stabiliteit.
Op basis van de raming van opdracht moet er Europees worden aanbesteed. De geraamde waarde van de opdracht is €7.500.000,-. Bij het opstellen van de aanbestedingsleidraad zal duurzaamheid binnen het programma van eisen en als gunningscriteria worden opgenomen. Daarnaast zal er gekozen worden voor een methodiek waarbij budgetzekerheid wordt geborgd. Financiële risico's door in te kopen op de dagmarkt zijn niet wenselijk en moeten worden vermeden.

2.3 Een pilot voor de inkoop van hernieuwbare stroom is op kleine schaal mogelijk.
De aanbestedingswet biedt de mogelijkheid om een klein volume uit de aanbesteding te houden door gebruik te maken van de percelenregeling (20% van het volume met een maximale geraamde waarde van €80.000,- voor de betreffende looptijd). Door één of meerdere aansluitingen vrij te houden hebben we de mogelijkheid een pilot uit te voeren tijdens de looptijd van de overbrugging.

3. Een gedegen marktverkenning is noodzakelijk.
Gezien de complexiteit van de markt en de ontwikkelingen in de energietransitie is een uitgebreide marktverkenning van groot belang. Marktonderzoek helpt bij het identificeren van trends en ontwikkelingen in de energiemarkt. Ook het onderzoeken van diverse samenwerkingsmogelijkheden behoort tot de marktverkenning. Er moet een balans gevonden worden tussen een eerlijke prijs, hernieuwbaar opgewekte stroom uit Weert en/of de regio en/of landelijk en langjarige leveringszekerheid voor de gemeente. Bij de marktverkenning zullen de speerpunten uit het eerdere besluit 2021 (bijlage 1) worden meegenomen en zal ook WeertEnergie betrokken worden. Opwek dicht bij afname en het goede voorbeeld geven vinden wij nog steeds belangrijk.
De gemeente Weert heeft een verbruik van 3500 MWh op jaar basis. Binnen de energiemarkt is dit een gering volume. Door krachten te bundelen kan schaalgrootte worden verhoogd en wordt kennis gebundeld.
De duur van de marktverkenning kan momenteel nog niet worden ingeschat. Dit hangt mede af van de reikwijdte van deze verkenning en mogelijke samenwerkingsverbanden die tot stand zullen komen.

Kanttelingen en risico's

1.2 Goede communicatie en samenwerking met WeertEnergie blijft belangrijk.

De verkennende gesprekken met Weert Energie hebben niet geleid tot een overeenkomst. Vraag en aanbod liggen te ver uit elkaar. Dit neemt niet weg dat beiden de ambitie hebben om lokale vraag en aanbod te koppelen. Tegelijk werken we op diverse andere energithema's samen met WeertEnergie en is die samenwerking waardevol. We willen de relatie met WeertEnergie in stand houden, door hen proactief te blijven informeren over de te nemen stappen en daar waar van toepassing proactief te betrekken. Op de lange termijn sluiten we niet uit dat we hernieuwbare energie bij WeertEnergie willen inkopen.

2.1 De overeenkomst met OM moet worden opgezegd.

Diverse regionale energie coöperaties zijn aangesloten bij OM. Dit zorgt dat OM ook in de toekomst mogelijk een belangrijke samenwerkingspartner is. Een goede communicatie en samenwerking blijft van belang. We willen de relatie met OM in stand houden door hen proactief te blijven informeren over de te nemen stappen.

De huidige overeenkomst voor de levering van stroom is ingegaan op 1 januari 2023 en heeft een looptijd van 4 jaar. De beoogde ingangsdatum van de overbruggingsovereenkomst is 1 januari 2025. Conform Artikel 14.3 van de huidige overeenkomst kan de overeenkomst met OM tussentijds worden opgezegd. Dit met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden en mits er geen uitvoeringsverplichtingen meer zijn die onder de overeenkomst vallen. De overeenkomst dient tijdig te worden opgezegd. Zodra het college positief besluit over dit voorstel zal OM hierover worden geïnformeerd. Een formele opzegging zal volgen zodra de ingangsdatum van de overbruggingsovereenkomst definitief bekend is.

3. Nieuwe ontwikkelingen in de energiemarkt zijn complex.

Nieuwe ontwikkelingen zoals zelflevering staan nog in de kinderschoenen of zijn nog beperkt qua mogelijkheden en soms risicovol. Er zijn momenteel nog geen andere gemeenten in de regio die op alternatieve wijze hernieuwbare en/of lokale stroom een inkopen. Er is daardoor geen kennisdeling mogelijk over marktconforme tariefstelling. Uitgesloten moet worden dat, bij het 1-op-1 verstreken van een leveringsovereenkomst van stroom, er economisch voordeel wordt verschaft dat niet via de normale commerciële weg zou zijn verkregen (non-marktconformiteit). Op dit moment ontbreekt de marktkennis om dit te kunnen uitsluiten. Een marktverkenning moet mede zorgen voor een inkoopmethodiek waarbij geen risico is op het verstrekken van staatssteun.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen zijn inzichtelijk zodra de inkooptarieven van de overbruggingsovereenkomst bekend zijn. Mocht op basis daarvan bijstelling van de budgetten nodig zijn dan vindt dit plaats via de reguliere P&C-cyclus 2025.

Personele gevolgen

Het energiebeheer valt binnen het takenpakket van de facilitaire contractmanager. Dit is met ingang van 2024 een nieuwe functie binnen de gemeente en is op dit moment nog niet ingevuld. Tijdelijk wordt er gebruik gemaakt van inhuur, binnen het beschikbare salarisbudget van de vacature facilitair contractmanager.

Overleg gevoerd met

Intern:

Selma van Mensvoort, afdelingshoofd Ruimte & economie
Sven Maas, senior-adviseur energietransitie
Patricia Vos, businesscontroller
Yvonne Haneveer, communicatie adviseur energietransitie

Extern:

██████████ Energie-Makelaar
██████████ Energie-Makelaar

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

- De raad zal geïnformeerd worden via de TILS.
- WeertEnergie zal middels een officiële brief geïnformeerd worden over de besluitvorming (bijlage 3). Tevens zal WeertEnergie worden uitgenodigd voor een gesprek waarin het besluit wordt toegelicht en er de mogelijkheid is tot het stellen van vragen.
- OM zal op de hoogte worden gesteld van het besluit tijdens het tweewekelijkse overleg. Een formele opzegging van de overeenkomst per brief zal volgen zodra bekend is wat de ingangsdatum van de overbruggingsovereenkomst gaat zijn.

Planning

Na positieve besluitvorming zal gestart worden met het opstellen van de aanbestedingsleidraad ten behoeve van de overbruggingsovereenkomst. In het derde kwartaal van 2024 wordt de aanbestedingsleidraad voorgelegd aan het college voor besluitvorming. Parallel zal er gestart worden met de marktverkenning.

Evaluatie

Het college zal halfjaarlijks door middel van een memo op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen betrekking hebbende op de marktverkenning.

Bijlagen

Openbare bijlagen

1. B&W besluit 2021
2. B&W besluit 2022
3. Brief aan WeertEnergie

Niet openbare bijlage

4. Advies Energie-Makelaar

